

IDÈFÖRSLAG - Hur arbetar vi framåt för fäbodkulturen? 260420 JHF/Kristian Olofsson, sekr

Inspel och diskussionsunderlag från JHF till fäbodrörelsen i vårt fortsatta arbete utifrån Unesco-utnämningen och efter Fäbodriksdagen . Presenterat vid FSF stämma i Älvros 260419

Ett grundläggande steg i en fortsatt process som utpekat immateriellt världsarv är nu att fäbodbrukarna och kulturbärarna samlas och formulerar konkreta förslag och målsättningar.

Vi föreslår därför en öppen fakta- och resurskartläggning med fokus på fäbod- och säterbruket i Sverige. Vi föreslår att vända oss till alla: akademien, myndigheter och organisationer respektive enskilda och lokala kunskapsbärare. Syftet är att söka samarbetsparter och kontakter, samla intressenter, initiativ och kunskapsunderlag för ett fortsatt agerande i utvecklingsfrågor utifrån Unesco-utnämningen. Först när detta är genomfört har vi byggt upp det erforderliga underlaget för att driva våra intressefrågor vidare på fastare grunder. Vi föreslår vidare att detta genomförs gemensamt i Fäbodrörelsen med FSF som naturlig samlande aktör. FSF har också i sin verksamhetsplan 2026 föreslagit utveckling av det immateriella kulturarvet utifrån Unesco-utnämningen - antaget av stämman i Älvros 260419.

Avsikten är att ta fram ett brett förankrat idé- och kunskapsunderlag som fokuserar på ett framåtsyftande perspektiv, mobilisering av resurser och samverkan med utgångspunkt och reflektioner utifrån följande frågeställningar som ett första förslag att utvecklas vidare.

A. Hur uppfattar vi respektive vår organisation fäbodbrukets och fäbodkulturens förutsättningar och villkor idag.

B. Vilka behov uppfattar vi respektive vår organisation behöver tillgodoses för att utveckla och säkerställa fäbodbruket och fäbodkulturen som levande kulturarv för framtiden? Exempelvis; Ekonomi; Regelverk; Legitimitet och stolthet; Kulturbearvande; Generationskontinuitet; m m.

C. Vad kan vi respektive vår organisation bidra med för att bevara, utveckla och säkerställa fäbodbruket och fäbodkulturen som levande kulturarv?

D. Vilka kan vi respektive vår organisation samverka med för att utveckla och säkerställa fäbodkulturen som levande kulturarv? Nationellt, regionalt och lokalt?

E. Vad vet vi om fäbodarna arkeologiskt och historiskt respektive nutid?

Att vända oss till relevanta parter med frågan om vilka fäbodar och fäbodplatser känner vi till, och vilka kunskapsmaterial med sådan information har vi kännedom om?

Vi ser behov av en så fullständig redovisning och beskrivning som möjligt i respektive socken/distrikt, kommun och län. Det gäller arkeologiskt, historiskt samt idag kända och aktiva levande fäbodmiljöer. Tillsammans kan vi i samverkan med CBM, Centrum för Biologisk Mångfald, inleda arbetet med att bygga upp en samlad och gemensam nationell kunskap om landets fäbodar.

F. Hur ser vi respektive vår organisation på förutsättningar och villkor för att bevara Fjällkon idag och inför framtiden?

Vad behövs för att säkerställa en framtid för fjällkon som funktionell lantras?

Vad kan vi/vår organisation bidra med för att utveckla och bevara fjällkon och vilka kan vi samverka med för att uppnå detta?